ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11 — 1; Administracja od 9 — 3.

Poznań, dnia 1 września 1934

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20,— zł, półrocznie 10,— zł, kwartalnie 6 50 zł.

Numer pojedyńczy 1,— zł.

NR. 17 Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu** ROK 13

Skarbowość.

Ustalenie dochodu osób prawnych w razie uznania ksiąg handlowych za nieprawidłowe.

Uznanie ksiąg handlowych osoby prawnej za nieprawidłowe nie pozbawia jej prawa żądania, by w prawidłowem postępowaniu był ustalony dochód osiągnięty przez nią rzeczywiście z przedsiębiorstwa. (N. T. A. wyrok z dnia 6 kwietnia 1934 r. L. rej. 1235/30).

Sprawa prowadzenia ksiąg handlowych przez przedsiębiorstwa prowadzone w większym rozmiarze, tj. przez kupców rejestrowych w myśl nowego kodeksu handlowego.

Wobec tego, że weszło w życie rozporządzenie, określające, jakie przedsiębiorstwa uważać należy za prowadzone w większym rozmiarze (Dz. U. R. P. Nr. 60/34), a tem samem ustalone zostało, kto jest kupcem rejestrowym, musi więc prowadzić prawidłowe księgi handlowe podług art. 154 Kodeksu Handlowego (Dz. U. R. P. Nr. 57/34) co obowiązuje bezwzględnie od dnia 1 lipca br. — zwraca się uwagę, że niezastosowanie się do tych postanowień ustawowych zagrożone jest sankcjami karnemi z art. 280 Kodeksu Karnego. Wszystkie firmy, objęte rozporządzeniem powinny więc bez opóźnienia przystąpić do założenia prawidłowych ksiąg handlowych.

Księgi handlowe: Brak dowodów, wyciąg z obcych ksiąg jako dowód.

1) Brak całkowity, lub częściowy dowodów na wpisy książkowe uzasadnia dostatecznie uznanie ksiąg handlowych za nieprawidłowe.

2) Wyciąg z ksiąg obcych nie stanowi dowodów książkowych na poszczególne pozycje dziennika.

Wyrok N. T. A. z 9 stycznia 1934 r. L. rej. 5011/29.

Detaliczna i drobna sprzedaż produktów własnego wyrobu a świadectwo przemysł.

1. Detaliczna i drobna sprzedaż produktów własnego wyrobu dokonywana w tym samym lokalu, gdzie się mieści zakład przemysłowy nie stanowi oddzielnego przedsiębiorstwa nawet w razie przeznaczenia specjalnego pomieszczenia dla tej sprzedaży pod warunkiem jednak, aby pomieszczenie to znajdowało się w granicach lokalu przemysłowego.

2. Oddzielenie pomieszczenia, w którem jest prowadzona detaliczna i drobna sprzedaż, od pomieszczenia w którem mieści się zakład przemysłowy, ścianą, ziemią, schodami itp. nie stanowi przeszkody do uznania, że detaliczna sprzedaż dokonywana jest w lokalu zakładu przemysłowego. (S. N. 952/33).

Zmiany w osobie przedsiębiorcy a zaległości podatku.

Ustawowe pierwszeństwo zaspokojenia.

1) Z przepisu art. 36 ustawy z 15 lipca 1925 r. o podatku przemysłowym poz. 550 Dz. U. nie można wysnuć żadnego obowiązku nowego przedsiębiorcy w wypadku gdy władza przed uczynieniem adnotacji na świadectwie przemysłowem o zaszłej zmianie w osobie przedsiębiorcy nie zażądała pokrycia zaległości.

2) Na zasadzie ustanowionej w art. 92 pow. ustawy odpowiedzialności rzeczowej można dochodzić roszczeń z tytułu podatku tylko na ruchomościach, należących do przedsiębiorstwa, niezależnie od osoby właściciela, natomiast odpowiedzialność osobista ciąży tylko na osobach, na które konkretny wymiar opiewa.

Wyrok N. T. A. z 9 stycznia 1934 r. L. rej. 5011/29.

Papiery wartościowe — zmiana wartości kursowej.

Dla uznania zmiany wartości papierów wartościowych za dochód podatkowy w myśl art. 19 ust. ost. ustawy o podatku dochodowym (poz. 411/25 Dz. Ust.) decydujący jest jedynie charakter przedsiębiorstwa, w którego posiadaniu się one znajdują, natomiast bez znaczenia jest okoliczność, czy w ciągu okresu operacyjnego stanowiły one przedmiot transakcyj handlowych danego przedsiębiorstwa.

Wyrok N. T. A. z 6 kwietnia 1934 r. L. rej. 7344/30.

Szacunek remanentów.

1) Podatnikowi przysługuje prawo swobodnej oceny wartości remanentów w granicach przepisów ustawowych z jednej, a zasad prawidłowego bilansowania, w szczególności zasad prawdziwości bilansu z drugiej strony.

2) Prawo władzy do sprostowania szacunku remanentów powstaje wogóle dopiero w razie prawidłowego stwierdzenia, że podatnik przy ich oszacowaniu przekroczył podane wyżej granice swego swobodnego uznania i przyjął dowolnie za podstawę szacunku ceny, nie znajdujące uzasadnienia w stosunkach faktycznych, istniejących w dniu bilansowym i mających wpływ na wartość remanentów dla przedsiębiorstwa.

Wyrok N. T. A. z 20 marca 1934 r. L. rej. 4295/30.

Sprawy socjalne.

Zalegalizowanie przez Ministra Opieki Społecznej umowy zbiorowej w przemyśle metalowym woj. poznańskiego.

W nr. 188 „Monitora Polskiego" ukazało się rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej, nadające z dniem 18 sierpnia br. moc obowiązującą dla wszystkich zakładów przemysłu metalowego na obszarze m. Poznania i województwa poznańskiego, z wyjątkiem miast i powiatów Ostrów, Bydgoszcz, Gniezno, Inowrocław oraz powiatów wyrzyskiego i szubińskiego, umowie zbiorowej z dnia 25 czerwca 1934 r., zawartej w Poznaniu przez Okręgowy Związek Pracodawców z jednej strony, a związki robotnicze z drugiej strony.

Tekst powyższej umowy podajemy niżej.

Umowa zbiorowa.

„Pomiędzy Okręgowym Związkiem Pracodawców Stow. zap. w Poznaniu z jednej strony a związkami robotniczemi:

a) Związkiem Metalowców i Pokrewnych Zawodów Z. Z. P. w Poznaniu,
b) Chrześcijańskiem Zjednoczeniem Zawodowem w Rzeczypospolitej Polskiej Poznań - Pomorze,
c) Związkiem Związków Zawodowych, Okręgowa Rada Zawodowa w Poznaniu

z drugiej strony, zawarto następującą umowę zbiorową:

Par. 1.

Od dnia 1 lipca 1934 r. obowiązują w zakładach przemysłu metalowego następujące płace godzinne:

Kategorje pracowników	Poznań i gmina Luboń	Miejscowości powyżej 10 tys. mieszkańców	Miejscowości poniżej 10 tys. mieszkańców
	zł	zł	zł
1. Rzemieślnik w pierwsz. 2 lat po wyucz.	0,61	0,58	0,55
2. Rzemieślnik od 2 — 4 lat po wyuczeniu	0,73	0,69	0,66
3. Rzemieślnik ponad 4 lata po wyuczeniu	0 82	0,78	0,74
4. Rzemieślnik żonaty kat. 2-ej otrzymuje płace kat. 3-ej			
5. Robotnik przyuczony	0,63	0,59	0,57
6. Robotnik przyuczony podczas montażu	0,66	0,63	0,59
7. Robotnik zwyczajny od 15 — 18 lat	0,29	0,28	0,26
8. „ „ od 18 — 21 „	0,47	0,45	0,42
9. „ „ ponad 21 lat .	0,60	0,57	0,54
10. Robotnica od 15 — 18 lat	0,24	0,23	0,22
11. „ od 18 — 21 „	0,29	0,28	0,26
12. „ ponad 21 lat	0,34	0,32	0,30

Par. 2.

Przy pracach na montażu poza obrębem miasta płaci się pracownikom fabrycznym i warsztatowym 15% ponad płace godzinne, pozatem otrzymują strawne i mieszkanie.

Par. 3.

Taryfowe płace godzinne wymienione w par. 1-szym są płacami minimalnemi dla odnośnych kategoryj pracowników. Płac tych nie wolno obniżać, mogą one być jedynie podwyższone poszczególnym pracownikom w zależności od ich zdolności i okresu czasu, przepracowanego w danym zakładzie pracy.

Par. 4.

Płace akordowe i premjowe regulują poszczególne przedsiębiorstwa indywidualnie, przyczem gwarantuje się conajmniej stawki godzinne.

Par. 5.

Celem właściwego zastosowania niniejszej taryfy w poszczególnych miejscowościach województwa poznańskiego, ustanawia się trzy klasy miejscowości.

Wyłącza się z pod działania niniejszej taryfy:

Ostrów miasto i powiat, Bydgoszcz miasto i powiat, Gniezno miasto i powiat, Inowrocław miasto i powiat i powiaty: Wyrzysk i Szubin, ponieważ na ich terenie obowiązują taryfy miejscowe.

W myśl ustępu 1-go i 2-go niniejszego paragrafu należą:

Do klasy I-szej: Poznań i gmina Luboń,

Do klasy II-ej wszystkie miejscowości powyżej 10.000 mieszkańców,

Do klasy III-ej wszystkie miejscowowości poniżej 10.000 mieszkańców.

Klasa I-sza stosuje płace wymienione w par. 1-szym.

Klasa II-ga stosuje płace o 5% niższe.

Klasa III-cia stosuje płace o 10% niższe.

(Wyliczone stawki dla poszczególnych klas zob. par. 1).

Par. 6.

Umowa niniejsza obowiązuje od dnia 1 lipca 1934 r. na czas nieokreślony z trzymiesięcznem wypowiedzeniem pod koniec miesiąca kalendarzowego.

Zalegalizowanie przez Ministra Opieki Społecznej t. zw. „umowy zbiorowej w przemyśle i handlu".

W Nr. 190 „Monitora Polskiego" ukazało się rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej, nadające z dniem 21-go sierpnia br. moc obowiązującą dla wszystkich zakładów przemysłu chemicznego, spożywczego (z wyłączeniem wyrobu i rafinerji cukru oraz z wyłączeniem przemysłu spirytusowego), galanteryjnego oraz przemysłów, dla których nie istnieją specjalne taryfy i dla zakładów handlowych m. Poznania i województwa poznańskiego z wyjątkiem miast i powiatów Ostrów, Gniezno, Bydgoszcz, Inowrocław oraz powiatów wyrzyskiego i szubińskiego umowie zbiorowej z dnia 25 czerwca 1934 r., zawartej w Poznaniu przez Okręgowy Związek Pracodawców z jednej strony, a związki robotnicze, z drugiej strony.

Tekst powyższej umowy podajemy niżej:

Umowa zbiorowa

Pomiędzy Okręgowym Związkiem Pracodawców Stow. zap. w Poznaniu z jednej strony a związkami roboniczemi:

a) Związkiem Robotników i Rzemieślników Z. Z. P. w Poznaniu,

b) Związkiem Związków Zawodowych, Okręgowa Rada Zawodowa w Poznaniu,

c) Chrześcijańskiem Zjednoczeniem Zawodowem w Rzeczypospolitej Polskiej Poznań - Pomorze,

d) Polskim Związkiem Zawodowym Pracowników w Przemyśle i Handlu „Praca" Poznań — z drugiej strony zawarto następującą umowę zbiorową:

Par. 1.

W zakładach przemysłu chemicznego, spożywczego (z wyłączeniem wyrobu i rafinerji cukru, oraz z wyłączeniem przemysłu spirytusowego), galanteryjnego oraz w przemysłach, dla których nie istnieją specjalne taryfy i w zakładach handlowych obowiązują następujące płace godzinne:

Kategorje pracowników	Poznań i gmina Luboń	Miejscowości powyżej 10 tys mieszkańców	Miejscowości poniżej 10 tys. mieszkańców
	zł	zł	zł
1. Rzemieślnik w pierwsz. 2 lat po wyucz.	0,61	0,58	0,55
2. Rzemieślnik od 2 — 4 lat po wyuczeniu	0,73	0,69	0,66
3. Rzemieślnik ponad 4 lata po wyuczeeiu	0,82	0,78	0,74
4. Rzemieślnik żonaty kat. 2-ej otrzymuje płace kat. 3-ej			
5. Robotnik przyuczony	0,61	0,58	0.55
6 Robotnik zwyczajny od 15 — 18 lat	0,29	0,28	0,26
7. Robotnik zwyczajny od 18 — 21 „	0,47	0.45	0,42
8. Robotnik zwyczajny ponad 21 lat .	0,60	0,57	0,54
9. Robotnica od 15 — 18 lat	0,24	0,23	0,22
10. Robotnica od 18 — 21 lat	0,29	0,28	0,26
11. Robotnica ponad 21 lat	0,34	0,32	0,30
12. Woźnice otrzymują do wyżej wymienionych płac robotn. tygodniowo więcej	2,50	2,40	2,25

Par. 2.

Przy pracach na montażu poza obrębem miasta, płaci się pracownikom fabrycznym i warsztatowym 15% ponad płace godzinne, pozatem otrzymują strawne i mieszkanie.

Par. 3.

Taryfowe płace godzinne, wymienione w par. 1 są płacami minimalnemi dla odnośnych kategoryj pracowników.

Płac tych nie wolno obniżać, mogą one jedynie być podwyższone poszczególnym pracownikom w zależności od ich zdolności i okresu czasu, przepracowanego w danym zakładzie pracy.

Par. 4.

Płace akordowe i premjowe regulują poszczególne przedsiębiorstwa indywidualnie, przyczem gwarantuje się conajmniej stawki godzinne.

Par. 5.

Celem właściwego zastosowania niniejszej taryfy w poszczególnych miejscowościach województwa poznańskiego, ustanawia się trzy klasy miejscowości.

Wyłącza się z pod działania niniejszej taryfy: Ostrów miasto i powiat, Gniezno miasto i powiat, Bydgoszcz miasto i powiat, Inowrocław miasto i powiat i powiaty: Wyrzysk i Szubin, ponieważ na ich terenie obowiązują taryfy miejscowe.

W myśl ustępu 1-go i 2-go niniejszego paragrafu, należą:

Do klasy I Poznań i gmina Luboń.

Do klasy II wszystkie miejscowości powyżej 10 000 mieszkańców.

Do klasy III wszystkie miejscowości poniżej 10.000 mieszkańców.

Klasa I stosuje płace, wyznaczone w par. 1-szym.

Klasa II stosuje płace o 5% niższe.

Klasa IIII stosuje płace o 10% niższe.

(Wyliczone stawki dla poszczególnych klas zob. par. 1).

Par. 6.

Umowa niniejsza obowiązuje od dnia 1 lipca 1934 r. na czas nieokreślony z trzymiesięcznem wypowiedzeniem pod koniec miesiąca kalendarzowego.

Handel zagraniczny.

Dodatnie saldo bilansu handlu zagranicznego w lipcu.

Bilans handlu zagranicznego Polski według tymczasowych obliczeń zamknięty został w lipcu rb. saldem dodatniem w wysokości 12 miljonów 720 tys. złotych.

W lipcu br. przywieziono do Polski 203.646 ton towarów za sumę 69 miljonów 148 tys. zł, wywieziono zaś z Polski zagranicę 1. 125.013 ton towarów za sumę 81 milj. 868 tys. zł. W porównaniu do czerwca br. wartość wywozu zwiększyła się o 711 tys. zł., a wartość przywozu o 2 milj. 645 tys. złotych.

Umowy polsko - gdańskie.

W Nr. 16 z dnia 15 sierpnia br. pisaliśmy już o kończących się rokowaniach polsko - gdańskich. Zgodnie z przewidywaniami, rokowania zostały zakończone pomyślnie i podpisano 6 układów, regulujących: 1) różne sprawy celne, 2) udział Gdańska w kontyngentach przywozowych, 3) obrót pomiędzy Polską a Gdańskiem produktami rolnictwa, ogrodnictwa i rybołówstwa, 4) sprawy weterynaryjne, 5) sprawy ochrony roślin i 6) sprawy sanitarne przy przewozie środków spożywczych. Nie rozporządzamy jeszcze tekstami układów, to też musimy poprzestać na tych informacjach, które zostały podane da wiadomości ogółu.

Układ celny przynosi poprawę dotychczasowego stanu rzeczy. W jakim jednak stopniu — trudno jeszcze określić. Rząd polski uzyskał m. in.: prawo ingerencji w obsadzaniu ważniejszych stanowisk w gdańskiej służbie celnej, prawo żądania odwołania pewnych urzędników, wpływ na przeprowadzanie zmian w gdańskich urzędach celnych i na powiększanie personelu celnego. Bardzo istotnem postanowieniem układu jest zobowiązanie Gdańska do wykonywania przez gdańskie władze celne rozporządzeń centralnych polskich władz celnych. Wygląda to na duży postęp w porównaniu z dotychczasowym stanem rzeczy. Dotychczas Polska właściwie nie miała wpływu na te wszystkie sprawy, a prawa polskich inspektorów celnych były bardzo nikłe. Wszystko jednak zależy od sposobu ujęcia tych zagadnień w samej umowie, gdyż każdą niedokładność czy niejasność, jak wskazuje doświadczenie, Gdańsk wyzyskuje na swoją korzyść.

Podstawy układu kontyngentowego omówiliśmy już poprzednio. Z chwilą wejścia w życie tego układu uchylone zostają — wobec skasowania specjalnych gdańskich kontyngentów przywozowych — wszelkie utrudnienia, stosowane przy przewozie towarów z Gdańska do Polski. Wzamian zato Gdańsk uzyskał zwiększony udział w ogólno - polskich kontyngentach przywozowych. Przytem wzięte zostały w uwagę zarówno potrzeby wewnętrzne rynku gdańskiego jak Gdańska jako pośrednika w dostawie niektórych towarów na rynek polski. W pierwszym wypadku, gdy kontyngenty ogólno - polskie zostały określone w niedostatecznej wysokości lub też nie zostały wyznaczone dla pewnych krajów, Gdańsk uzyskał specjalne kontyngenty w wysokości, odpowiadającej potrzebom rynku gdańskiego. Te specjalne kontyngenty ustalono tylko w tych wypadkach, gdy dany towar nie może być nabyty na rynku polskim lub też nie może być sprowadzony z innych krajów, dla których istnieją kontyngenty ogólno - polskie. We wszystkich innych wypadkach został ustalony odpowiedni udział Gdańska w kontyngentach ogólnych. W całym szeregu spraw, związanych z reglamentacją przywozu (jak kompensata itd.), Gdańsk uzyskał zrównanie w prawach i obowiązkach z resztą polskiego obszaru celnego.

W związku z umową kontyngentową zmienia się przedstawicielstwo Gdańska w Centralnej Komisji Przywozowej. W Gdańsku zostanie utworzona Izba dla Handlu Zagranicznego, której prezydjum będzie mianowane przez rząd polski i senat gdański. Przedstawiciel izby będzie reprezentował interesy gdańskie w Centralnej Komisji Przywozowej.

Inne umowy mają zupełnie specjalny charakter. Zapewniają one zbyt określonych produktów rolniczych na rynku gdańskim i ułatwiają obrót płodami rolniczemi pomiędzy obu obszarami. O tych umowach podano zbyt skromne informacje, aby można na ich podstawie podać obecnie chociażby ogólnikową ocenę lub charakterystykę.

Umowa o obrocie środkami spożywczemi weszła w życie z dniem 10 sierpnia; inne umowy wchodzą w życie dnia 1 września rb. Powinny one ożywić polsko - gdańskie stosunki gospodarcze i przyczynić się do usunięcia nieporozumień i tarć, jakie musiały się wyłaniać wobec istnienia kontroli towarów reglamentowanych na granicy polsko - gdańskiej.

W sprawie rokowań polsko-niemieckich.

Prowadzone na terenie Warszawy rozmowy w sprawach obrotu handlowego między Polską a Niemcami toczą się obecnie głównie około kwestji rozszerzenia zbytu na rynku niemieckim artykułów rolniczych pochodzenia polskiego, a mianowicie: masła, jaj, drzewa, spirytusu, gęsi, zbóż pastewnych i strączkowych, nasion oleistych itp. Komplikuje sprawę zaostrzona ostatnio reglamentacja dewizowa w Niemczech, tak, że przyznanie w tych warunkach zwiększonych kontyngentów dla naszego wywozu do Niemiec nie przyniosłoby korzyści. Chodzi więc obecnie głównie o uzyskanie takich warunków dla naszego eksportu, by należności polskich eksporterów mogły być zrealizowane.

Obowiązek ubezpieczenia transportów eksportowych w zakładach ubezpieczeniowych krajowych.

Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń powiadomił Państwowy Instytut Eksportowy, że począwszy od dnia 1 września br. nie będzie tolerowane ubezpieczanie eksportowanych towarów polskich w zagranicznych zakładach ubezpieczeniowych; dotyczy to przedewszystkiem ubezpieczeń transportowych. Za ubezpieczenie w zakładach zagranicznych, nie posiadających zezwolenia na działalność w Polsce, grożą kary przewidziane w art. 100 i 101 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 64) oraz w art. 101 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 41, z 1932 r. poz. 413); kary te w myśl pierwszej z wymienionych ustaw wynoszą do 6 miesięcy aresztu i do 10.000 zł grzywny, w drugiej przewidziana jest sankcja skarbowa w postaci 2% opłaty stemplowej od sumy ubezpieczenia. Kary te będą od dnia 1 września br. stosowane we wszystkich stwierdzonych wypadkach przekroczenia wymienionych przepisów.

Państwowy Instytut Eksportowy w porozumieniu z Państwowym Urzędem Kontroli Ubezpieczeń wyjaśnia obecnie, że zapowiedziane przez ten ostatni Urząd rygorystyczne przestrzeganie powołanych wyżej przepisów w niczem nie będzie utrudniać ani obciążać eksportu. We wszystkich wypadkach uzasadnionych, będzie udzielać zezwoleń na ubezpieczenia w zakładzie zagranicznym komisarz P. U. K. U. w Gdyni, p. J Dereziński (dom „Żeglugi Polskiej"), do którego odpowiednio umotywowane prośby można wnosić również za pośrednictwem P. I. E. W każdym zaś razie będzie firma krajowa wolna od wszelkiej odpowiedzialności, o ile ubezpieczenie transportu zleci maklerowi ubezpieczeniowemu polskiemu. Instytut przypomina równocześnie, że obowiązek ubezpieczania towarów eksportowych w zakładach ubezpieczeniowych krajowych odnosi się również do przesyłek kierowanych przez Gdańsk. O bliższe szczegóły zwracać się mogą zainteresowani do P. I. E. w Warszawie, ul. Elektoralna 2, lub do właściwej Izby Przemysłowo - Handlowej.

Sprawy kolejowe.

Przesyłki ekspresowe na kolejach polskich.

Na Polskich Kolejach Państwowych i na kolejach prywatnych pozostających pod zarządem P. K. P. wprowadzono odprawę przesyłek ekspresowych na podstawie nowego i znacznie uproszczonego wzoru listu ekspresowego.

Nowy list ekspresowy, drukowany na półtwardym kartonie, mniejszego formatu od dotychczasowych listów ekspresowych składa się z 3 części: 1) listu ekspresowego, 2) przekazu pocztowego, 3) odcinka dla odbiorcy.

Części listu ekspresowego i odcinka dla odbiorcy, obwiedzione grubemi linjami wypełnia kolej, pozostałe nadawca.

Nowy wzór listu zwalnia nadawcę od wypełniania listu ekspresowego przez kalkę, co było konieczne przy dotychczasowych wzorach. Połączony z listem ekspresowym pocztowy przekaz pieniężny jest bezpłatny. Nadawca wypełnia go w razie obciążenia przesyłki za zaliczeniem, jednak nadawca ma w dalszym ciągu możność żądania, aby mu zaliczenie przekazać za pośrednictwem P. K. O. i wówczas dołącza do listu ekspresowego odpowiedni blankiet.

Nowy wzór ułatwi nadawcom przesyłek ekspresowych korzystanie z usług kolei oraz zmniejszy manipulacje przy nadawaniu tych przesyłek.

Zniżki kolejowe na Targi Wschodnie.

Ministerstwo Komunikacji przyznało dla zwiedzających XIV. Międzynarodowe Targi Wschodnie, które odbędą się w czasie od 1—16 września rb., cały szereg zniżek kolejowych. W szczególności zwiedzający Targi Wschodnie będą korzystali z ulgowej taryfy w wysokości 50% taryfy obowiązującej od dnia 31 grudnia 1933 roku ze wszystkich stacyj P. K. P. do Lwowa i z powrotem do stacji wyjazdowej. Zniżka obowiązuje w obie strony. Dla korzystania ze zniżek zwiedzający będą musieli sie zaopatrzeć w t. zw. karty uczestnictwa. Osoby pragnące korzystać z ulgi kolejowej na Targi Wschodnie będą mogły wyjechać do Lwowa w trzech terminach pięciodniowych, ustalonych przez Ministerstwo Komunikacji, a to:

od 31 sierpnia do 3 września 1934 r.
od 7 września do 11 września 1934 r.
od 13 września do 17 września 1934 r.

Pozatem zostały przewidziane ulgi dla wycieczek zbiorowych i dla zwiedzających z zagranicy.

Zniżki kolejowe na Targi Lipskie.

Uczestnikom Jesiennych Targów Lipskich przysługuje w Niemczech 60%-owa zniżka kolejowa bez względu na ilość dni pobytu. Pozatem każdy obcokrajowiec przybyły do Lipska będzie mógł na podstawie karty targowej skorzystać z analogicznej zniżki przy przejazdach okrężnych w obrębie Niemiec w dowolnych kierunkach.

Sprawy finansowe

W sprawie dekretu o wierzytelnościach w walutach zagranicznych.

Poniżej pozwalamy sobie podać interesujące uwagi na ten temat jednego z przedstawicieli życia gospodarczego w Polsce:

„Dekret o wierzytelnościach w walutach zagranicznych, będzie miał zbawienne skutki dla całego życia gospodarczego, jednakowoż pod warunkiem, że działalność władz skarbowych nie przekreśli dobrych intencyj ustawodawcy.

Jeżeli, na co się już zanosi, Izby Skarbowe doliczą różnice kursowe, powstałe z przerachowania zobowiązań w walutach obcych, do zysku odnośnych dłużników i wymierzą od tych zysków jednorazowo podatek dochodowy, dekret o którym mowa, stanie się grobem szeregu warsztatów pracy.

Należy sobie uzmysłowić, że niektóre zakłady przemysłowe posiadają lwią część swych zobowiązań w walutach obcych, w pierwszym rzędzie w dolarach, których to należności, pomimo najszczerszej chęci, obecnie spłacić nie mogą i od których tylko z największym wysiłkiem uiszczą odsetki.

Według ustawy z 18 marca 1932 r. o tymczasowem stosowaniu wyjątkowych zasad bilansowania (Dz. U. Nr. 25, poz. 226) różnice kursowe, powstałe z przerachowania zobowiązań w walutach obcych, niespłaconych w ciągu danego roku operacyjnego, mogły być przeniesione na specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych i nie podlegały opodatkowaniu.

Motywy sprawozdawcy, wygłoszone na posiedzeniu sejmowem z dnia 24 lutego 1932 r. po scharakteryzowaniu zasad bilansowania w różnych dzielnicach kraju, były następujące:

„Jednak te wszystkie przepisy dotyczą normalnych czasów, wtedy, kiedy normalny bieg interesów pozwala stosować te same zasady. Dziś, w czasie kryzysu, niektóre z tych zasad nie dadzą się zastosować, a zastosowane mogą przynieść wielkie szkody, wykraczające daleko poza te przedsiębiorstwa, których dotyczą. Dlatego zaszła konieczność znowelizowania tych przepisów, doprowadzenia ich na okres przejściowy do przepisów wyjątkowych, dostosowanych do konieczności chwili.“

Pomimo, że sytuacja gospodarcza nie uległa zmianie na lepsze, organy skarbowe są zdania, że dekret „dolarowy“ zniósł powyższą ustawę i że różnice kursowe wykazane na rachunku przejściowym w pasywach, stały się zyskiem i są miarodajne dla ustalenia podstawy wymiarowej.

Wytwarza się paradoksalna sytuacja, bo z jednej strony dekret stara się ulżyć dłużnikowi, a z drugiej strony władze skarbowe chcą go pozbawić resztek kapitału obrotowego, wychodząc z założenia, że osiągnął zysk, chociaż faktycznie w większości, obrót jego był deficytowy.

O ile dekret dolarowy nie ma być w swych fiskalnych konsekwencjach katastrofalnym należałoby albo utrzymać w mocy ustawę z dnia 18-go marca z tem, że do zysku dolicza się tylko różnice kursowe od zobowiązań faktycznie spłaconych, lub wygasłych w ciągu danego roku operacyjnego, albo rozłożyć uiszczenie podatku dochodowego od różnic na szereg lat.

Najwłaściwszem wyjściem byłoby zezwolenie na zużycie, pod kontrolą organów wymiarowych, różnic kursowych od jednorazowych, nieopodatkowanych odpisów na kontach inwestowanego majątku dłużnika, które to konta, będące odpowiednikiem zobowiązań w walutach obcych, nie są dziś realne, gdyż zdeprecjonowały się naogół w tym samym stosunku, jak rachunki wierzycieli w walutach obcych, po stronie pasywów.

W ten sposób uzdrowi się część przedsiębiorstw i obniży kwoty, zużywane corocznie na amortyzację, przezco podniosą się zyski, a w konsekwencji również i stopniowe wpływy z tytułu podatku dochodowego“.

Wadja i kaucje w papierach wartościowych.

W „Monitorze Polskim“ z dnia 10 lipca br. opublikowane zostało obwieszczenie Ministra Skarbu, ustalające kurs, podług którego mogą być przyjmowane papiery wartościowe przez władze i urzędy państwowe, jako wadja przy przetargach oraz jako kaucje na zabezpieczenie wszelkiego rodzaju umów lub zaliczek, wypłacanych na dostawy i roboty rządowe, jak również na zabezpieczenie udzielanych przez Skarb Państwa kredytów akcyzowych, celnych i transportowych.

Przedłużenie terminu przyjmowania wpłat na Pożyczkę Narodową.

Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej komunikuje, że w celu dania możności uregulowania zaległości subskrybentom, którzy z jakichkolwiek przyczyn nie wpłacili w całości należnych kwot za subskrypcję Pożyczki Narodowej do dnia 5-go sierpnia rb., termin przyjmowania wpłat za subskrypcję zostaje sprolongowany do dnia 2-go września rb.

Termin ten należy traktować jako o s t a t e c z n y, po upływie którego nie będą przyjmowane wpłaty za subskrypcję Pożyczki Narodowej.

Obwieszczenie Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej

z dnia 8 sierpnia br. w sprawie spłaty zobowiązań obligacjami Pożyczki Narodowej oraz w sprawie przelewów obligacyj Pożyczki Narodowej.

W Nr. 23 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu z dnia 20 sierpnia br. ukazały się dwa obwieszczenia Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej, jedno, w sprawie spłaty zobowiązań obligacjami Pożyczki Narodowej, drugie w sprawie przelewów obligacyj Pożyczki Narodowej.

Pierwsze obwieszczenie ustala instytucje kredytowe, które otrzymały zezwolenie na dokonywanie przelewu obligacyj Pożyczki Narodowej przyjmowanych na spłatę zobowiązań. Zezwoleniem objęte zostały wszystkie kasy komunalne, oraz szereg spółdzielni kredytowych. Nie objęte obwieszczeniem spółdzielnie starać się mogą o zezwolenie na podstawie podania skierowanego do Komisarza Generalnego za pośrednictwem przewodniczącego Rady Spółdzielczej. Również o zezwolenie starać się mogą kasy samopomocy, pracownicze i korporacyj zawodowych.

Zezwolenia na dokonywanie przelewu obligacyj Pożyczki Narodowej obowiązują tylko w tych wypadkach, gdy

instytucje przyjmować będą obligacje Pożyczki Narodowej na spłatę zobowiązań powstałych przed dniem 1 stycznia 1934 r. do wysokości zł. 300,— imiennej wartości obligacyj po kursie 96 za 100 imiennej wartości i o ile spłata zobowiązań dokonana będzie do dnia 31 grudnia 1935 r.

Termin powstania zobowiązania przed 1 stycznia 1934 r. rozumieć należy jako datę, przed którą powstało samo zobowiązanie, niezależnie od tego, w jakim terminie następowało odnowienie tego zobowiązania przez wystawienie nowego obligu dłużnego.

Na spłatę zobowiązań przyjmować mogą instytucje od poszczególnych dłużników obligacje również ponad zł 300,— imiennej wartości, w tym wypadku jednak prawo zastawu obligacyj służy tylko w granicach przyjętych od poszczególnego dłużnika zł 300,— imiennej wartości. Gdyby instytucja, przyjmująca od jednego dłużnika spłatę zobowiązań obligacjami Pożyczki Narodowej ponad zł 300,— imiennej wartości, pragnęła skorzystać z zastawu na pełną kwotę obligacyj, winna zwrócić się do Komisarza ze specjalnem podaniem.

Prawo spłaty zobowiązań obligacjami Pożyczki Narodowej przysługuje tylko pierwonabywcom obligacyj, tj. osobom, na których imię obligacje są wystawione oraz osobom, które otrzymały obligacje w drodze spadku lub na zasadzie wyroku sądowego.

Instytucje, które otrzymały zezwolenie na dokonanie przelewu, mają prawo zastawu przyjętych obligacyj w jednej z centralnych instytucyj kredytowych. Zastaw udzielany będzie po kursie 60 zo 100 imiennej wartości, przy oprocentowaniu obecnie 6½ % w stosunku rocznym.

Drugie obwieszczenie Komisarza Generalnego wymienia przypadki, w których udzielane będą zezwolenia na przelewy obligacyj Pożyczki Narodowej.

Zezwolenia te będą udzielane:

a) instytucjom kredytowym, które otrzymały zezwolenie na przyjmowanie obligacyj na spłatę zobowiązań w myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 21 lipca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 585), oraz w myśl obwieszczenia Komisarza Generalnego z dnia 8 sierpnia 1934 r. w sprawie spłaty zobowiązań obligacjami Pożyczki Narodowej;
b) centralnym instytucjom kredytowym, które w myśl ust. 2 § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 21 lipca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 585) udzielać będą zastawu instytucjom kredytowym, przyjmującym obligacje na spłatę zobowiązań;
c) zakładom ubezpieczeń, które otrzymały zezwolenie na zawieranie umów ubezpieczeń na życie, przewidujących przyjmowanie obligacyj Pożyczki Narodowej tytułem wpłat na składki w myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 21 lipca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 586);
d) instytucjom państwowym, przyjmującym obligacje Pożyczki Narodowej jako kaucje i wadja w myśl § 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 maja 1934 roku (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 416) w razie przepadku kaucyj i wadjów;
e) instytucjom samorządowym i instytucjom ubezpieczeń społecznych, które przyjmować będą obligacje Pożyczki Narodowej jako kaucje i wadja, w razie przepadku kaucyj i wadjów;
f) spadkobiercom którzy dziedzicząc obligacje Pożyczki Narodowej udowodnią prawa spadkowe dokumentami, wymaganemi przez obowiązujące przepisy prawa;
g) osobom, które otrzymują obligacje na zasadzie prawomocnego wyroku sądowego.

Zezwolenia na dokonanie przelewu obligacyj mogą być udzielane:

a) w wypadkach przelewu na rzecz najbliższej rodziny, t. zn. małżonków oraz wstępnych i zstępnych do drugiego stopnia pokrewieństwa włącznie (rodzice, dziadkowie, dzieci i wnuki);
b) w razie przypadku kaucyj i wadjów, przyjętych w obligacjach Pożyczki Narodowej przez instytucje nieobjęte w p. 1 lit. d) i e) i osoby prywatne. Przed przyjęciem przez te instytucje i osoby obligacyj Pożyczki Narodowej, jako kaucyj i wadjów należy uzyskać na to zezwolenie Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej;
c) przy regulowaniu obligacjami po kursie emisyjnym (96 za 100) składek w związkach, korporacjach i zrzeszeniach zawodowych, które uprzednio uzyskały zgodę Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej na przyjmowanie obligacyj tytułem wpłat na składki;
d) przy składaniu obligacyj jako ofiary lub składki na rzecz instytucyj społecznych, których działalność posiada znaczenie ogólno - państwowe, instytucje te winny uprzednio uzyskać od Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej zezwolenie na przyjmowanie obligacyj tytułem wpłat;
e) w wypadku przejęcia obligacyj przez pracodawcę, który pokrył całą należność za subskrypcję, a obligacje zostały wypełnione na pracownika, oraz w razie przejęcia obligacyj przez pracodawcę tytułem pokrycia zobowiązań pracownika w stosunku do pracodawcy, przyjęcie w tym wypadku obligacyj musi nastąpić conajmniej po kursie emisyjnym (96 za 100).

Zezwolenie na dokonanie przelewu w obydwóch wymienionych w tym punkcie wypadkach może nastąpić na podstawie podań, wniesionych przez pracodawcę, przyczem do podania winno być dołączone oświadczenie pracownika, że zrzeka się praw do obligacyj i że otrzymał równowartość wpłaconych kwot. W podaniu należy wyszczególnić odcinki i numery przejętych obligacyj.;
f) w innych wyjątkowych wypadkach, gdy celowość przelewu jest dostatecznie umotywowana ciężką sytuacją materjalną posiadacza obligacyj, wywołaną utratą środków egzystencji lub wypadkami losowemi.

Przepisy, normujące udzielanie zezwoleń na dokonywanie przelewów w wypadkach nieobjętych omawianem obwieszczeniem, zostaną ustalone osobnemi zarządzeniami.

Obwieszczenia te ustalają również techniczną stronę przelewu, czego nie podajemy jednak z powodu zbyt wielkiej obszerności.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.